

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u></p> <p>Рік навчання: <u>4-й</u>, семестр <u>8-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Аналізу та аудиту</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	к.е.н., доц. Мулик Тетяна Олексіївна
Контактна інформація лектора (e-mail)	mulyk_t_o@ukr.net

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Фінансовий аналіз» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції - 24 год.; практичні заняття - 20 год., самостійна робота - 106 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації.

Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з таких дисциплін: «Фінансовий ринок», «Економіко-математичні методи та моделі», «Звітність підприємств», «Фінанси підприємств».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні виробничої практики та при підготовці до державної атестації.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Фінансовий аналіз» забезпечує науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з конкретно-прикладних дисциплін, тому важливим є набуття практичних навичок та вмінь з даної дисципліни. Завдяки дисципліні «Фінансовий аналіз» забезпечується теоретико-методологічний зв'язок між загально-теоретичною та прикладною підготовкою фахівців фінансового профілю.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз» є навчити здобувачів оцінювати фінансовий стан підприємств, вивчати

економічний рівень роботи підприємства та його підрозділів, оцінювати результати його діяльності, а також здійснювати діагностику банкрутства. Здобувач повинен вміти використовувати результати аналітичної роботи для фінансового планування і управління фінансами суб'єктів підприємництва.

Завдання вивчення дисципліни

Вивчення організаційних форм фінансового аналізу та використання інформації в управлінні підприємствами; поняття та методи діагностики; вивчення методики та організації внутрішнього і зовнішнього фінансового аналізу платоспроможності, ліквідності, фінансової стійкості, грошових коштів та їх потоків, ефективності використання капіталу підприємства; набуття практичних навиків в оформленні аналітичних висновків.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро-та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові

ринки, банківська система та страхування).

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостій на робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Теоретичні основи фінансового аналізу.	2	1	8
2	Загальна оцінка фінансового стану підприємства.	2	1	8
3	Аналіз фінансової стійкості.	2	2	9
4	Аналіз платоспроможності та ліквідності.	2	2	9
5	Аналіз грошових потоків.	2	2	9
6	Аналіз кредитоспроможності підприємства.	2	2	10
7	Аналіз ефективності використання капіталу.	2	1	8
8	Оцінка виробничого та фінансового лівериджу.	2	1	8
9	Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства.	2	2	9
10	Короткострокове прогнозування фінансового стану підприємства.	2	2	9
11	Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств.	2	2	9
12	Аналіз прибутковості та рентабельності діяльності підприємства.	2	2	10
Разом		24	20	106

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	30	Щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	20	Щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	36	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	2 раз на семестр	Тестування
Разом		106		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Берест М. М. Фінансовий аналіз : навч. посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 164 с.
2. Кондратенко Н.О., Великих К.О. Фінансовий аналіз: конспект лекцій для студентів бакалавріату усіх форм навчання спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування. Харків : ХНУМГ ім. Бекетова, 2020. 166 с.
3. Марусяк Н.Л. Фінансовий аналіз: навч. посібник Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 172 с.
4. Мулик Т.О., Материнська О.А., Пльонсак О.Л. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 288 с.
5. Мулик Т.О., Федоришина Л.І. Організація аналітичної роботи в сільськогосподарських підприємствах: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури. 2020. 236 с.
6. Приймак С.В. Фінансовий аналіз. Практикум : навч. посібник. Львів, 2021. 264 с.
7. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава : ПП «Астроя», 2020. 434 с.

Додаткова література

1. Мазур В.А., Томчук О.Ф., Браніцький Ю.Ю. Методика аналізу фінансового стану підприємства відповідно до вимог внутрішніх і зовнішніх користувачів. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. № 3. С. 7-20.
2. Мулик Т.О. Томчук О.Ф., Федоришина Л.І. Аналітичне забезпечення заборгованості підприємства в умовах антикризового управління. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. № 1. 2019. С. 146-160.
3. Мулик Т.О. Томчук О.Ф., Федоришина Л.І. Управлінський аналіз: сутність та значення у прийнятті рішень. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. № 4. С. 144-154.
4. Мулик Т., Гуцаленко Л., Мулик Я. Розвиток системи обліково-аналітичного забезпечення управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства в умовах цифровізації. *Економіка та суспільство*. 2024. № 62. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4025/3955> DOI: 10.32782/2524-0072/2024-62-148
5. Мулик Т.О., Стебловський А.О. Фінансові результати підприємства: сутність та особливості відображення у звітності. *Агросвіт*. 2024. № 5. С. 86-95 DOI: 10.32702/2306-6792.2024.5.86
6. Мулик Т. Аналітичне забезпечення управління капіталом підприємств. *Економічний простір*. 2023. № 183. С. 95-103. DOI: [10.32782/2224-6282/183-15](https://doi.org/10.32782/2224-6282/183-15)

7. Мулик Т.О. Антикризова діагностика в контексті управління підприємств. *Economic Synergy*. 2023. Вип. 1(7). С. 220–245. DOI: [10.53920/ES-2023-1-17](https://doi.org/10.53920/ES-2023-1-17)

8. Мулик Т. Методичні підходи до аналізу грошових потоків підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. № 39. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1379/1330> DOI: [10.32782/2524-0072/2022-39-47](https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-47)

9. Мулик Т. Організація аналізу грошових потоків на підприємстві. *Економіка та суспільство*. 2022. №. 40. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1442/1387> DOI: [10.32782/2524-0072/2022-40-3](https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-3)

10. Правдюк Н.Л., Мулик Т.О., Мулик Я. І. Управління фінансовою безпекою підприємств: обліково-аналітичний аспект: монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 224 с.

11. Томчук О.Ф. Аналіз бухгалтерського балансу підприємств. *Економіка та держава*. 2019. № 10. С. 98-102.

12. Томчук О.Ф. Методика проведення аналізу дебіторської заборгованості в системі управління підприємством. *Фінанси, облік, банки*. 2019. № 1(24). С. 94-101.

13. Томчук О.Ф. Критерії оцінювання і прогнозування фінансового стану та результатів діяльності підприємства. *Молодий вчений*. 2019. № 9 (73). С. 480-486.

14. Томчук О.Ф. Роль фінансової стійкості в оцінці ймовірності банкрутства підприємства. *Slovak international scientific journal*. 2020. № 38. С. 14-24.

15. Томашук І.В. Томчук О.Ф., Гиренко Ю. В. Розвиток міжнародних економічних відносин в умовах глобалізації. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2021. № 2. С. 197-212.

16. Tomchuk O. Accounting and analytical information as a tool of diagnostics of economic security of agricultural enterprises. *Norwegian Journal of development of the International Science*. 2020. Vol. 3. № 50. P. 50-62.

17. Tomchuk O. Methodology for analysis of the financial condition of agricultural enterprises and ways of its enhancement. *Three Seas Economic Journal*. 2021. Vol. 2, № 3. P. 104-117.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
3. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
5. Сайт журналу «Баланс». URL: <http://www.balance.dp.ua>.
6. Сайт журналу «Бухгалтер». URL: <http://www.buhgalter.kharkov.com>.
7. Сайт газети «Все про бухгалтерський облік». URL: <http://www.voby.com.ua>.
8. Сайт журналу «Дебет-Кредит». URL: <http://www.dtkk.com.ua>.

9. Сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського. URL: <http://www.biblvnad.org.ua>.

10. Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України. URL: <http://www.faaf.org.ua>.

11. Українське товариство фінансових аналітиків. URL: <http://www.usfa.kiev.ua>.

12. Фінансовий аналітик-сервіс. URL: <http://www.fas.com.ua>.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	5
3	Виконання домашніх завдань	5
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентацій за заданою проблемною тематикою)	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
7	Участь у роботі на практичних заняттях	5
8	Виконання домашніх завдань	5
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентацій за заданою проблемною тематикою)	10
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до іспиту. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі

використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилення на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для іспиту
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни